

Передплата

на «РУСЛАНА» виносити:

в Австрії:

на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милої і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня
крім неділі і руских свят
о год. 6-й пополудні.

Реданція, адміністрація
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперника (Ліндого ч. 9.) Екс-
педиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавмана.
Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошення звичайні
приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «На-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесення по
15 кр. від стрічки.

Новий Марий.

В Альтенбургу, в Сольногороді, на зборах католицького союзу, висказав недавно президент посольської палати, др. Віктор Фукс, свої погляди на теперішню ситуацію. Наколи др. Фукс сказав лише те, що відтак принесла «Salzburger Chronik», то ледви чи знайде ся хто, що міг би сими поглядами одушевити ся, або в них добачити средство до уздоровлення Австрії і парламенту. Погляди ті такі млаві і так мілко подумані, що австрійський політичний світ не тільки не помудріє від них, але може і соромно стане єму, що так а не інакше заговорив президент парламенту.

Др. Фукс почав свою річ на тему: «Хвали мене роте, бо тя розідру». Обіймаючи провід посольської палати, каже др. Фукс, я жертвував себе, жінку і діти (!) і взяв ся вести парламент лише з любови до цісаря (!) і вітчизни (!). Звеличавши себе в сей спосіб, плаче др. Фукс над анемією парламенту, в котрім 425 послів дало себе тероризувати кільком «галабурдникам». Тут мав др. Фукс на увазі чеських послів, хоч яко президент палати повинен був знати, що чеські послі уминали ся о права для свого народу, і що їх годі ставляти під одну міру з Шенереріянами. Др. Фукс, що перший повинен стояти на сторожі конституції і парламентаризму, радує ся відтак, що в сій конституції існує § 14., котрий орудує державними справами в заступстві парламенту. Уздоровити парламент можна буде лише — терпеливістю — каже далше др. Фукс, — хоч яко президент законодатного тіла міг він і повинен був вже давно дати почин до якоїсь поважної трансакції між спорючими сторонами і таборами, а не жити анемічно з дня на день, терпіти наругу над собою і над парламентом і бути мертвим піоном в руках чи то поодиноких

сторонників, а навіть личностей, чи то правительства. Деінде уміють президенти палат мирити сторонництва і лагодити суперечности без правительства. Др. Фукс плаче за дістами посольськими, що змарнували ся, не плаче лише над 7.200 зр., котрі він побирася яко анемічний президент палати. Се дуже односторонній плач. Відтак, зійшовши на невдалий альянс католицьких людовців (до котрих належить) з антисемітами, ставить др. Фукс тезу, що ті дві фракції німецькі будуть на будуче getrennt marschieren und vereint schlagen. Кого? — др. Фукс не мав смілости сказати. Поплакав також др. Фукс над розбитою правицею, в котрій таборі — як сам признає — «находила ся Австрія», але се єму не помішало, щоби в минулій сесії покинути сю правицю, подати руку лівіци, засісти в синедріоні лівіци, радити враз з нею над знасилуванем чеської обструкції, зломити відтак регулямін, по закриттю засідання приступити до дневного порядку і сим — викликати «галабурди». Чи се не плач крокодила? Наколи др. Фукс в правици бачив Австрію, то першим его обовязком було, сказати всяким Ебенгохам і Катрайнам, що розбивати правицю значить одно, що розбивати Австрію і ділати на шкodu династії, з любови до котрої він обняв президентуру (?). В выводах дра Фукса годі проте доглянути не тільки якогось бистрийшого політичного розуму, але і логічних фраз.

Одно сказане хвалимо лише в річі анемічного президента іменно се, де він констатує, що Австрія не є німецькою державою, а є лише союзом свободно сполучених народів та що годі буде 8 мільонам Німців заволодіти 15 мільонами австрійських Славян. Се настояща правда, котру можна було навіть яснійше висказати. Так є! Австрійські народи не сполучали ся ніколи з австрійськими Німцями, а сполучили ся лише з династією Габсбургів. Австрійські

Славяни не потребують навіть знати Німців, а тим менше можуть підчинити ся їх верховодству і жаданю, щоби як-раз німецький язык став законно державним языком Австрії.

Статю нашу надписали ми словами: «Новий Марий». Такий епітет належить ся дрови Фуксови. Як колись Марий плакав на звалищах Картагени і не воскресив єї, так і др. Фукс поплакав над руїнами парламенту, а не тільки не подав средств до его уздоровлення, але навіть потішив ся тим, що на сих руїнах володіє тепер єму — президентови — так любий §. 14.

Смерть короля Гумберта.

Ціла Італія покрила ся кровавою китайкою жалоби. Вістка про страшний злочин огорнула щирим жалем всі патріотичні серця і крайнім обуренем против нелюдского убійника. Одним з перших осіб, які зложили кондоленцію родині помершого, був Папа римський. Дізнавши ся на другий день рано про страшну смерть короля, сказав св. Отець: «Жалую дуже над его бідною родиною». Відтак зарядив Папа молитви за короля. Муніципальна рада Медіоляну, яка складає ся з самих соціалістів і на одних з послідних своїх засідань ухвалила була, щоби короля Гумберта не приймати офіційально, коли буде переїздив через Медіолян, ухвалила тепер одногласно заяву, в якій острими словами ганить варварський почин анархістичної руки.

Заграниця поспішила так само з заявами співчуття для помершого короля і его родини. Цісар Франц Йосиф вислав дуже сердечну депешу до італійської амбасаді і до королевої та поручив архикнязеві Фердинандови Каролеви, зложити особисто в Его імени кондоленцію в італійській амбасаді. Так само явили ся в амбасаді архикнязь Райнер, угорський прем'єр Сель, др. Кербер, шеф секції в міністерстві внутрішніх справ, Шехеній, достойники, члени дипломатії, члени італійської колонії у Відні і б. др.

ЧЕТВЕРО.

новелька І. Курцевича, переклав Й. Стадник.

Жовті полум'я кількадесяти свічок ярили ся на сумовитім тлі чорного сукна, котрим обиті були стіни кімнати. Їх блеск мав в собі якусь мертвечу неміч і холод; розложив ся тяжкою філею над катафальком і домовиною, повзав ліниво по галузках і листях деревинок, поуставлюваних наокоп, спадав сонно в сторону, де на жалібних лентях вінців видніли золоті написи, — але не розвивав тим сумерку, який наповняв цілу кімнату...

Біля відчинених дверей, дримав в кріслі чорно одітий швайцар, а перед катафальком клячала молода, не богато, але прилично убрана дівчина. Руки мала зложені як до молитви, уста порушали ся махіально мов шепотіли: «Богородице Діво», на лиці пробивалась німа розпучка, злившись зі здивованем і перераженем. Очи, залиті сльозами, уперто вбились в мертвечі черти небіжчика, мов хотіли вичитати в них відповідь на болісне, дратуюче питање душі: «як

се стало ся, як се могло статись так нагло, так печаянно?...

Та ж ще передучора була тут, і нічо не передказувало тої сумної події... Він був веселий сердечний, як звичайно, пестив єї, цілував, просяв, щоб знов як найскорше прийшла...

Сьогодні рано, коли йшла до праці, до магазину, пристанула хвилинку на розі улиці, щоби прочитати театральний афіш і тоді єї взір задержав ся случайно на що-тільки наліпленім плакаті... Власним очам не хотіла віри дати!.. Розпучка і переражене давили єї душу, і голосно ридючи, бігла, що-тільки духу стало, туди, тай ось... він лежить в домовині, серед темних деревинок та жалібного вінця світол, мертвий на віки...

Жаль роздирав серце дівчини. Не могла думати, але чула, що їй убуло світла, в котрім жила, що єї окружає безмірна пустина, що втратила усе, що любила, і стала сама-самісінька... Він був єї любчиком, другом, опікуном, він оцінював єї любов та признає, він не гордив нею, хоч була тільки бідною швачкою, він був благородний та добрий і любив єї одну — одну. Не говорив того, але она се знала, она се відчувала!..

І печаянно...

Із здавленим горлом, з порожнею в мозку, вдивлювала ся в лице помершого, а сльози котили ся по єї личку і звільна-повільно спадали краплями на убране, на землю. Без порушення, сама майже мертва, клячала біля мертвого тіла, клячала рівнодушна на усе, що єї окружало...

Голосний шелест шовкових спідниць підняв ся від сінні та вразив єї ушка, наче скрегіт стали по шклі.

Відвернула махіально голову і добачила молоду, гарно убрану жінчину о сильно відкритих очах, що приближала ся трівожно до домовини і тиснула до губок батистову хусточку, немаче лкалась, щоб через ню не передер ся стон, котрий міг би зрадити людям тайну, яка лучила єї з помершим.

Але бідна швачка не догадала ся тої тайни.

Се певно котрась з его своячок, — перелетіло єї через голову і почула нараз велику симпатію до тої незнакомої, що ділила з нею терпінє, жаль за тим тілом, котре там в горі, в домовині, тримала смерть в своїх оковах.

А жінчина ся в багатій сукні не звернула навіть на неї уваги. Її очі, єї думки, єї сер-

Президент французської республіки Любе вислав зараз кондольний телеграму до короля Віктора Імануїла II. В Берлінні хвилювий заступник Білова п. Девенталь зложив заяву співчуття в італійській амбасаді. З Білгорода зложив кондольнцію король Александер на руки нового короля італійського, а в Софії всі члени міністерства зложили слова жалю репрезентантові Італії. З Букарешту король з королевою і цілою королівською родиною вислали дуже сердечну кондольнцію до королеви-вдови Маргарити. З Риму телеграфують, що без перерви надходять сотками дальші телеграми так з заграниці, як і зі всіх закутків Італії. З італійських міст доносять про величаві, жалобні маніфестації. Всюди позамикано склепи на знак жалоби народу. Всі залоги дали по 100 жалобних вистрілів, а военні кораблі в пристанях дають салви що 10 минут. Італійський павільон на парискій виставі замкнено, а прапор народний прикрито чорною крепою.

Про подробиці замаху доносять, що він збув ся о год. 10^{1/2}, коли король, роздавши нагороди визначившим ся на пописі гімнастам, сів до своєї повозки. Коні вже рушили, аж тут з найближчої трибуни вискочив якийсь чоловік, дігнав королівську повозку і вискочивши на ступінь, дав чотири вистріли раз по раз по собі. Три з них влучили короля, а один смертельно в серце. Візник не стратив притомности і затяв коні гальопом, так що вже за три минути прибув до королівської вілли. Публика кинула ся на убійника і була би розшарпала его на місці, колиб поліція его не видерла була з рук обрушеної товпи. Прийшло до формальної битви між публикою а поліцією над особою звірського злочинця, в якій зранено кілька осіб. Вкінці збитого, обдертого, посинілого і закровленого відставлено его до в'язниці.

Кастано Дрессі признав ся з цілим цинізмом до сповненого злочину. В кишені у него найдено число австралської газети «Соціальна квестія», в якій завзиває ся членів анархістичної партії до мордованя коронованих голов та звертає ся увагу Італійців на короля Гумберта. Дрессі перебував якийсь час в Австралії, був і в Будапешті і в Мангаїмі як каміярський робітник, а всюда жив понад стан і сим звертав на себе увагу поліції. Є він хистким, пристойним мущиною і має рідного брата поручником в італійській армії.

Як страшною стала смерть короля Гумберта, так легкими були его послідні хвили. Король навіть може не знав, що погіб від кулі анархіста. Коли гук вистрілів пройшов, сказав король до ад'ютанта: «Нічо мені не стало ся» і ще на кілька хвилин перед кінчиною, заявив генералови Понтіо, що він не є ранений. Ослаблене короля змагало ся так скоро, що нім доїхали до «villa reale», король вже не жив.

Незвичайне торжество.

З під Збаража доносять до «Діла»:

З кінцем тамтого місяця відбуло ся в Лубянках вижних коло Збаража особливше торжество, що дає наглядний доказ, як то наш народ уміє віддати честь та ушановати пам'ять людей, що трудять ся для меньшого брата, оцінюють его достоїнство і доброту, помагають ему у всіх прикрих хвилях, стають правдивими отцями духовними для своїх діток-парохіян.

Громадяне села Лубянок рішили ушановати 20-літню річницю смерти свого довголітнього пароха бл. п. о. Андрея Грабовича, котрий лишив між народом пам'ять доброго, прихильного батька. З власної ініціативи замовили Богослуженє у місцевого пароха о. дек. Райтеровського, зложили добровільні жертви на мармурову таблицю, веліли на ній виписати золотими буквами всі заслуги свого покійного пароха, а по Богослуженю вмуровали тую таблицю на виднім місці в церкві, котру їм побудовав покійник. Родина пок. пароха довідавши ся про ті заходи громадян рішили їм допомогти і причинити ся до піднесеня того торжества та запросили двох крилошан зі Львова Впр. оо. прал. Алекс. Бачинського і Мих. Карачевського і многих сьвящеників деканата збаражського і тернопільського. Явило ся 15 сьвящеників а то: Впр. оо. парох тернопільський Громницький, Бохеньський, Густав Дроздовський, Левицький, Герасимович, Іванчук, Копистянський, Райтеровський з Остапа, Алиськевич, Перфецький, Райтеровський з Кошляк і один Бернардин зі Збаража. В церкві явили ся майже всі громадяне лубянецькі та много народу з сусідних сел, так, що всіх учасників було до 2.500 люда. Читані Служби Божі і сповідь народа зачали ся еще о год. 5. рано, а торжественну сьпівану Службу Божу правив о. крил. Бачинський з оо. Громницьким і Копистянським яко діяконами. О. Волод. Герасимович виголосив в часі Служби Божої відповідну проповідь до того торжества, в котрій звеличав достойно заслуги покійника. Селянський хор з Красноселець, знаменито вишколений місцевим парохом о. Бохеньським, сьпівав в часі цілого Богослуженя. По панахиді в церкві двинув ся народ, процесія і сьвященики на кладовище на гробовець покійного пароха і его жени Марії. П'ятьнайцятьох сьвящеників стало до парастасу, а по парастасі промовив о. Алеськевич в імени родини і подякував крилошанам, сьвященикам, народови, а передовсім парохіянм, що пам'ятали про свого пароха і по смерті. А був бл. п. о. Андрей Грабович сьвященик незвичайної міри, чоловік вельми розумний і діяльний, що піддержував рух просьвітний і народний на цілїм поділі і тому подамо его коротку біографію.

Походив він зі сьвященичої родини, але отець его був приватним офіціалістом в Перекосах, пов. жидачівського. Осиротівши за молоду, сам перебивав ся через жите і то серед недо-

статку, і тому то все стояв він так близько до тих закріпощених мас народних. Первісно був він урядником в Тернопільщині, котра тоді належала до Росії. Коли тая часть Галичини перейшла під власть Австрії, покинув державну службу, пішов на богословіє, котре окінчив за 2^{1/2} року, а оженивши ся, став до 1820 адміністратором парохії Лубянок, а в два роки потім і парохом. На тій парохії пережив 60 літ, до 1880. Позаяк він був чоловік образований, добрий правник ознакочений з адміністрацією, тому консистория зробила его в р. 1829 деканом, в дев'ятім році сьвященства і поручила ему перевести організацію парохій на Поділі. Ся робота заняла ему 10 літ до р. 1840 і він то зорганізував до 300 парохій. Разом з деканатом мав надзір над школами і то в більшій часті Поділя, деє аж за Заліщики. На тім полі положив він величезні заслуги, бо за его понукою повстало дуже много шкіл, а він сам давав найкрасший примір удержуючи в своїй парохії взірцеву школу, в котрій нераз сам учив. Надвирателем шкільним був аж до р. 1868 себто до часу коли краєва Рада шкільна стала обніматися школи під свою управу. В політичнім життю брав дуже живу участь; в р. 1848 був предсідателем подільської «Рускої Ради», та взагалі надавав напрям в політиці по цілїм Поділі, коли там жите народне било сильнішим живчиком, а богате Поділе не було «притчею во язицїх» задля браку організації та оспалости, яка там днес проявляє ся. Можна сказати, що він був від 30-ох до 70-ох років одним з найвидніших і найрухливіших людей, коло котрого концентрувало ся ціле жите народне. Він то умів своєю правостою, постійністю та отвертостою добути навіть у своїх противників пошанованє та повагу для справи, котру заступав.

Також в парохії був вельми діяльний, для парохіян дуже прихильний. Доброту серця малоє найкрасше та обставина, що коли в рр. 1831. і 1842. був голод в громаді, то від весь свій добуток роздавав народови, закуповував збіжжє за власні гроші і три рази денно роздавав на спілку зі своєю женою хліб між голодний нарід. В обох громадах своєї парохії побудовав муровані церкви, не обтяжаючи нарід конкуренцією, сам дав много гроша на будову, щоби лиш народ ухоронити від тягарів. Не дивно се, що вплив его сягав дуже далеко, а вжеж громадяне відносили ся до него з великою любовію і поважанєм. Колиж на старші літа мусів відтягнути ся від ширшої діяльности, то мимо того був він душею всякого руху, жита та роботи просьвітної і духовної в громаді. Народ до нині удержує пам'ять про него, і она переказом переходить від старших до молодших, а вже найкрасшим доказом тої симпатії і любови, яку мав покійник у народа, се було тоє торжество уладжене самим народом, котрий більше ніч не бажає від своєї інтелігенції, тільки прихильности, поради та любови і серця в обходженю і в відносинах до него.

Не-збараский.

Новинки.

— Календар. В середу: гр.-кат. Макрини; рим.-кат. Петра в оковах. — В четвер: гр.-кат. Ілїї пророка; рим.-кат. Густава.

— РОДИМЦІ! Присилайте фанти для дяківської льотерії! Купуйте льоси! Фанти належить посилати до канцелярії дяківської льотерії, Львів, Коперника ч. 36 на руки Впр. о. В. Яцковського, гроші до Дирекції «Народної Торговлі», Львів, Ринок. Комітет.

— Зі Станиславова пишуть нам: Епископ Шептицький виїхав до Добромиля, звідки удасть ся до Węgrzohofen, заведеня лічничого Квайпа, де перебуде 5 тижнів. Поверне в початку вересня. — В катедрі роботи мулярські та золотничі коло склепіння бічних нав, розпочаті на весну с. р. з липнем вже покінчені, тожє роботи около стін і колоюм в мармурі Stucco на укінченю. 12 образів сьвятих з перших віків в луках аркад, склепіння головної нави тожє скінчені, так що незадовго піchnуть спрятовати горішне рустованє. Лишає ся до мальованя же 4 більших (груп) і з 20 образів сьвятих новіших часів, тожє і сьвятих руских. 5 нових престолів вже замовлено, як і 3 входових дверей залізних з вікнами під хором; вимощене церкви плитками десеневими довершити роботу реставраційну катедри. Ті роботи, як і вимальованє образів до Іконостаса запотре-

це були там, при домовині, з котрої в жовтих блесках сьвічок виглядало лице гарне і молоде ще тепер мимо пята камінної мертвоти.

Гляділа на того лице! та не зміла, не хотіла зрозуміти, що той чоловік, недавно ще повний жита і сили, що він, спільник єї тайни, єї вірний і одинокий любчик, котрого пристрастні закляття тільки разів упоювали єї щастєм, наколи прибігала до него дрозжача з любови і тривоги, щоби хто не відкрив єї блуду, що він, котрого горячі цілунки ще доси палили єї уста, що він, він не живе!...

Скільки-ж разів була она в отсій кімнаті! Кождий куточок, кожда річ була єї знакома! Там на ліво від катафалька, де тепер чорна опона спадає до землі, стояло его ліжко; а там на право при вікні, що тепер закрито чорною поволокою, бюрко і плюшева софа, над котрою величезна пальма звіншувала своє пальчате листє... Як добре було сидіти з ним разом на тій софі, близенечко біля него, та положивши ему голову на груди, слухати, як сильно тьохкає его серце! А тепер оно мовчить-мовчить!...

Розширила очи, хотіла проч відіпхнути мару і знов бачила понурі, сумні деревинки, жовті сьвітла, чорне обите та труну!...

Кімната помершого наповняла ся поволи людьми. Прийшло кількох цікавих пережожих

з улиці, хтось зі знайомих покійника, три чи чотири служниці з камениці.

Одна з них, дівчина з здоровими лицями, оперла ся широкими плечима о двері і скривши лице в долонях, голосно ридала. Другі споглядали на неї з під ока та штовгали ся значучо ліктями. Таж она услугувала ему і усе в цілій камениці знали, що дурила ся в ним. Нераз, коли пішла ему ліжко стелити, або рано самовар понесла, не мож було докликати ся єї...

Ридала голосно. Байду же єї люди, байду же їх язики. Що там єї по всім, коли вже нема его, его що єї так любив, так любив, був для неї такий добрий, він одинокий!

Хиба втопити ся, втопити! — шепче сама до себе і ще голоснійше починає плакати.

Вхід кількох нових осіб порушив тяжкий душний воздух.

Полумія сьвічок захитались і оживили на хвилю мертве лице покійника. — Щось, мов усьміх солодкий, дрігнуло коло его уст і по смагах сьвітла сплинуло рівномірно в сторону трох заплаканих женщин, гейби чула, повна щирости, нестота з за гробу...

бують ще багато часу і ледво чи до зими сего року будуть скінчені.

— **Зі Снятина** пишуть нам: В нашій містї житє в повнім роздвіті: збори, вечерки, фестини відбувають ся на перемину майже що неділі. Найживішу участь в житю суспільнім і товаришкисім беруть товариства «Міщанська Читальня» і «Бесіда», що існують вже від кількадесять лїт. — В неділю дня 5. серпня устроюють сїдва товариства людвий фестин з богатою програмою, що не повстидала би ся навіть стати оголошеною на афішах в яким столичнім містї. Читальня «Просвіти» дає дуже слабі позначки житя, мабуть задля недостатку енергії панів виділових. Так само і комітет церковний не виявив ані народного, ані навіть артистичного почутя, повіряючи малярські роботи в новій, мурованій церкві, не товариству руских малярів у Львові, але якомусь Оржеховському, котрий може добре малювати костели, але на нашій церковній стилі зовсім не розуміє ся. Розпочата робота виказує богато похибок против традицій нашого обряду та стилію східно-церковного малярства так в кольоритї, як і в композиції. С. з. II.

— **Справоздане** з посольської діяльності буде складати др. Окуневський в Коломиї в магістратській сали дня 14. липня о 10. год. перед полуднем.

— **Важне для Львова.** Дня 7. серпня, імовірно безпосередньо по приїзді поїзду ч. 1718 о 1. годині 45 минут пополудни віддасть ся стаційний будинок біля головного двірця до публичного ужитку яко новий особовий дворець. До нового тимчасового двірця буде доїжджати ся з міста по лівій сторонї, а відїжджати по правій сторонї дотеперішного старого будинку стаційного.

В льокалі агенції дневників І. Ст. Соколовського у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9. буде уряджене від дня 1. серпня с. р. бюро продажі залізничних карт їзди. В тім бюрі буде продаватись по тих самих цінах, що і при залізничних касах на разї тільки карти їзди до всіх стацій при шляхах ц. к. залізниць державних і льокальних в Галичині і на Буковині.

Зі згляду на перебутову львівського головного двірця і сполучене з тим перенесене цілої експедиції особової до провізоричного двірця, котрий ані під зглядом простору, ані під зглядом вигоди не буде міг вдоволити всіх жадань, Дирекция залізниць упрашає П. Т. Публику, аби купувала для власної вигоди карти їзди в повнше наведеній агенції дневників або в бюрі інформаційнім ц. к. залізниць державних ул. Красіцких ч. 5, через що заощадить собі неприємностей, на які можна наразитись при глотї при касах в тім провізоричнім двірці.

— **Устні іспити зрілости** в осівнім терміні почнуть ся: В академічній гімназії у Львові (попр. і цілі) дня 19. вересня с. р., в німецькій гімназ. у Львові (попр. і цілі) дня 17. вересня, в IV. гімн. у Львові (попр.) дня 17. вересня, в гімн. Франц Йосифа у Львові (попр. і цілі) дня 19. вересня, в львівській школі реальній дня 13. вересня. Абітуріенти мають зголосити ся до іспитів найдалше до дня 4. вересня с. р.

— **Вінчає на смертній постелі.** В Пешті приключила ся така подія: Поручник гузарів Міке, полюбив прегарну дівчину, Елисавету Барабас і заручив ся з нею. Небавом по заручинах попав в серцеву недугу, а лікарі заборонили ему їздити на кони, в наслідок чого Міке виступив з війська і записав ся на медицину. Оноді здав він послїдній іспит, але коли вертав до дому, упав на улиці і майже на пів мертвого відвезено его до нареченої. Перечуваючи близьку смерть, хотїв п. Міке повінчати ся зі своєю любкою, але на перепонї станула військова кавкация, якої він не міг заплатити. В тій цілі телеграфовано до надворної канцелярії у Відни, а коли звідтам прийшла сейчас відповідь, відбуло ся вінчає. В дві години по сїй звичайно радісній хвилині житя розпрацав ся п. Міке зі сьвітом.

— **За почтові порученя почта не відповідає.** Найвищий трибунал видав оноді інтересний вирок. Дня 24. жовтня 1899 р. післав А. за посередництвом поштового уряду в Пешті порученє з векслем на 134 зр. до Б. в Кракові, з тою увагою, що вексель можна видати лише по заплаченю довжної квоти, а в противнім разі належить вексель звернути посилаючому. Тому, що А. через довгий час не одержував ані векселя ані грошей, звернув ся він з запитом до дирекції почт в Берні, а ся відповіла ему, що листвонос через ошибку віддав вексель адресатови, а не зажадав від него грошей. Дирекция почт заплатила посилаючому А. 20 зр. титулом відшкодованя, с. є. тільки, кілько поштовий уряд платить за запропащені листи поручені. — Симчасом адресат утік з Кракова і не звернув ні векселя, ні грошей. Тоді А. обжалував поштовий скарб за несповненє принятого обовязку і зажадав звороту векселевої квоти. Суд міско-делегований в Берні, тамошний суд кравей, а вкінці найвищий трибунал відкинули зажаленє повода А., мотивуючи вирок сим, що поштовий уряд не відповідає за свою службу після приписів приватного права, але після по-

станов поштового права, а се право не нормує в такім случаю, як висше наведений, відвічальности поштового уряду. Приписів що-до запропащених листів поручених не можна до сего случаю приложити, бо адресат одержав поштові порученє; як також не можна покликувати ся на приписи про почтові перекази, бо векселевої квоти не заінкасовано. З сїй причини надавець А. не може жадати ні заплаченя повної квоти векселевої, ані відшкодованя, яке належить ся за запропащений лист поручений.

— **Самоубійства у войску.** Будапештєнські дневники доносять, що в тамошних касарнях відчитано приказ команданта тамошного корпусу, в яким він остерігає вояків перед сповнюванєм самоубійств. Сей приказ відчитувано воякам через три дні. Приказ кінчить ся погрозою, що вояків-самоубійців не будуть хоронити в день, але в ночі, без ніяких військових почестий і без музики.

— **Проти неморальности.** «Москов. Ведомості» доносять, що в Москві видано на днях брошюру: «Про уживанє обридливих слів при сварках». Якийсь богатий філіантроп закупив 14 тисяч примірників згаданої брошюри, щоби роздати єї даром каменичним сторожам. Брошюра виступає проти уживаню обридливих слів і проти виписаню їх по стїнах та иньших публичних місцях.

— **Почтовий голуб.** «New York Herald» доносить, що поштовий голуб, випущений дня 10. с. м. о 4¼ год. рано з Бордо прилетїв до Ліверполю, т. є. на місце призначеня, о 8 год. 20 мін. вечером. Крилатий післанець зробив 585 миль в 16 годинах. З такою скоростію не летїв ще доси ніодин голуб.

— **3 побуту перского шаха в Петербурзі.** Шах і єго міністри, що подорожують по Європі, закупили в Петербурзі в одній торгівлі за 25.000 франків майже всі предмети, як тарїлки, підставки на овочі, одежи і богато иньшого на подарунки для свояків і знайомих в Персії. Всї ті товари вислано просто до перского порту на морю Каспійським.

— **Китайська ассимиляция.** Представитель жидівської фірми Сасан в Шангаю прислав лист до льондонського рабіна з повідомленєм, що жида в деяких китайських місцевостях «находять ся в дуже лихим положеню». Покидають іменно свою віру, мову (гебрайську) і женять ся з магомеданками і поганками та стають ся самі поганками.

— **Оковита як опал при льокомотіях** — се найновіший здобуток для розвою рільництва. Камінний уголь і дерево показали ся дорогими средствами до опалу льокомотів при господарстві, длятого придумав якийсь Німець, щоби як опалу уживати оковити. Проба, які роблено з льокомотієм на днях в Франкфурті перед представителями рільництва, випали удачно.

— **Ц. к. Дирекция залізниць державних оповіщує:**

З днем 28. липня почали також курсувати поїзди ч. 1215 і 1218 між Болеховом а Калушем; з днем 29. привернено рух всіх поїздів на шляху Долина-Вигода і рух товарових поїздів на шляху Тяжів-Болеків. На шляху Станиславів-Тяжів буде рух товарових поїздів і на дальше застановлений.

Тарифа для прямого руху озобового між стациями ц. к. уприв. Північної залізницї цїсаря Фердинанда з одної, а стациями ц. к. австрійських залізниць державних з другої стороны, важна від 1. вересня 1897 р. — До повнше наведеної тарифи входять в жатє додаток III, важний від 1. серпня 1900. Цїна 30 сотиків.

— **Дрібні вісти.** Пп. Людвик Геллер і Мисковський зі Львова обняли дирекцію нового польского театру в Каліші. — З функціонерами буківського суду переводять дисциплінарне слідство судовий радник п. Томашевський і Столович. Доси переслухано вже звиш 100 сьвідків в справі надужитя, яких допускали ся урядники суду. — Тимчасовий дворець залізничний у Львові має бути відданий до публичного ужитку дня 7-го серпня, другого дня почне підприємство розбирати старий дворець. — З Варшави до Парижа і назад на біцикли переїхав студент університету петербурского п. Володислав Мілкевич. Вїїхав він з Варшави дня 14. червня, а в Парижі був вже дня 27. червня. — У Львові помер Людвик Гольтенталь, б. старший інспектор залізничний. — Вчєра у Львові застрїлив ся радник краєвого виділу др. Вацлав Недїльський. Причиною самоубійства була нервова недуга. — Підофіцер артилерії, Крімер, скочив оноді в ночі з третого поверха львівських кошар Фердинанда і погіб на місці. — В Куклинях коло Зборова згорїли оноді три селянські загороди, вартости 3.000 корон.

Телеграми.

Гамбург, 31. липня. Прибув тут incognito архикн. Франц Фердинанд з женою і замешкав в готелю Ст. Петербург, а звідси поїде до Копенгаги.

Рим, 31. липня. Короля Віктора Імануїла грецькі власти повідомили про катастрофу в хвили, коли він находив ся на суші. Корабель «Гелія» відплинув безпроводочно до Італії і нині вечером прибуде до Бріндізі або до Реджіо Калабрії.

Рим, 31. липня. Урядовий дневник оголошує в імені Віктора Імануїла II. маніфест, в яким він заявляє, що обіймаючи престол, сповнить гірку повинність для краю, діткненого нещастєм, котре нечаянно забрало дороге житє короля Гумберта. Нарід, ненавидячи страшний злочин, глибоко співчує для памяти доброго, шляхотного і великодушного короля, котрий гідно заступав традиції сабавдского дому.

Рим, 31. липня. Праса дуже приязно витає нового короля Віктора Імануїла. Іменно підносять єго конституційну вдачу, енергію і консеквентність, чого дав докази при своїй женячї з чорногорскою княжною.

Відень, 31. липня. На похоронні торжества короля Гумберта поїде до Риму архикнязь Кароль або архикнязь Фердинанд.

Рим, 31. липня. Агенция Стефаніого доносить, що нині війска італійські зложать присягу вірности новому королеви.

Відень, 31. липня. На похорони короля Гумберта виїздить делегация 28. полку піхоти, якого італійський король був властителем.

Париж, 31. липня. Розійшла ся тут вість про атентат на перского шаха, що перебуває на парискій виставі. Поголоска вийшла зі сего, що на виставі звернув увагу шаха хтось з єго товариства, що коло него кружить від довшого часу якийсь підозрінний чоловік з пожем, який звичайно Перзи носять при собі. Підозріного сейчас увязнено.

Гонконг, 31. липня. Австро-угорський военний корабель «Мария Тереза» прибув вчєра до тутешного порту.

Берлин, 31. липня. Бюро Вольфа доносить з Тіентсїну, що недалеко сего міста на російський відділ, зложений з 13 людей, напало 80 Япанців. В борбі полягло двох Росіян, а трох ранено. Слідство виказало, що Япанці взяли Росіян за Китайців.

Тіентсін, 31. липня. Прибув тут з Пекіну післанець тутешного американського місіонаря і доніс, що цїсарєва-вдова оголосила заборону, нападати на дома чужинців.

Льондон, 31. липня. Пять тисячів Боєрів в Фурієсбурзі піддало ся Англичанам.

Ві до з ва.

В шкільнім році 1899/1900 удержувала «Шкільна Поміч» в Самборі в своїй бурсї 26 учеників і двох інструкторів. З поміж них здало сїмох учеників IV. класи рускої школи вправ вступний іспит до гімназії, прочі-же всі перейшли з добрим поступом до висшої класи.

Аби товариство «Шкільна поміч» могло і дальше в сїм напрямі ділати, відкликуєсь до П. Т. Всєх. духовенства і других патріотів самбірського Підгір'я і других частий нашого краю з прошенєм о надсиланє жертв, хотяйби і малих.

Товариство наше не має жадних капіталів, розпочало майже без гроша і боротись мусить недоборами, бо як справозданє касове з сего року гласить, вплинуло сего року членських вкладок по 1 К річно 22 К. а з жертв 78 К. 60 сот., разом 100 К. 60 сот. Виділ «Шкільної Помічи» бачучи конєчну потребу удержуваня бурси в Самборі, (бож другої нема) а з другої стороны борючи ся з недоборами, над котрих покритєм неустанно промишляти мусить, жертвує і на дальше свою працю, однак представивши річ правдиво, сподїєсь, що вся інтелігенция замисцева, поспішить радо з помічю і дасть споможність утвердитись і розвинути ся так хосєній інституції.

Жертви і членські вписи просимо наділати на руки предсідателя о. М. Ортинського, катехита учительської семінарії в Самборі.

Від Виділу товариства «Шкільна Поміч».

В Самборі 22. липня 1900.

БОГДАН ЛЕПКИЙ

СТРІЧКИ.

НА СЛУЖБУ.

(З Конопніцкої).

Плаче мати і ридає
І хитає головою,
Шапку з скріпні витягає
І татуна камізолю...

Дала хліба на дорогу,
Дала чоботи личкові:
— В світ далекий йди, небого,
Йди мій сину, будь здоровий!

Не пустила б я тя, сину,
Ні від себе, ні від хати,
Щож дитино, йде година,
Що на службу тра ставати.

Стань-же сину в добру хвилю,
В добру хвилю і годину,
А годи ся по спромозі,
Хоть за білу сорочину...

А йди сину там служити,
Де буде богацька хата,
Може вислужиш по році
Хоть старенькі чоботята...

А до дому не вертай ся
І служи так довго, сину,
Аж заслужиш, запрацюєш,
Хоть подер'є у кожущину!

— А чи довго, моя нене,
На кожух служити треба?
— Довго, сину, поки Господь
Не погляне з свого неба.

— А чи довго, моя нене,
Тра на чоботи служити?
— Довго, сину, аж робота
Стане спину в діл хилити.

Йде наш наймит стеженькою
І на хату поглядає,
Бе ся з гадкою важкою,
То йде трохи, то вертає.

А старі при стежці верби
Кивають за ним гилцями
І скриплять і мало-мало
Не промовлять сівоньками:

— Не зазнав він ані волю,
Ні вигоди в тій хатині,
Так колий му поміж люди,
Як не в службу, як не нині?

Часом, як гляну в твою пропасть чорну,
У ту безодню горя, сліз і муки,
В то пекло, що живцем людей до себе горне,
А звесь село! німію від розпуги,
Горю від встиду і клену ту хвилю,
Що я родивсь в такім страшнім безсилію.

Клену ту хвилю, що мені казала
Мов іскорці в тото багно летіти
І з ним жите мове так сильно повязала,
Що в ньому мшу вічно, вічно тігти
І не могу тих пут трівких, проклятих
Ні перегризти, ані перервати!

Втічи, втічи далеко, в світ за очі,
Щоб лиш забути сором той і горе,
Посеред блискавиць тікати, серед ночі,
Як той мужик, що за далеке море
Жене без тьми, несвідомий пути,
Щоби лиш ту, лиш ту щоби не бути!

А прецінь, прецінь, як зігне мя доля,
І як жита побе мене у бою,
І мов листочок кине серед поля
Та ще знущатись стане надімною —
Тоді, тоді гадками я злітаю
До тебе рідний, безталанний краю!

До тебе рідне а таке нещасне
Село — іду як блудний син з дороги,
І хоть ти маєш своє горе власне,
Хоть ти таке безсильне і убоге,
А прецінь ти мене ніколи не відкинеш,
Як мати рідної не кидає дитини.

А прецінь, як возмеш мене на своє лоно,
Як дунеш подихом життя усе живого,
Котре во вік не буде знати скону,
Котрого в тобі так много і много,
То я мертві ідношу знов повіки
І через плач тебе благословлю на віки!

ПТАШКА.

(З Пушкіна).

В чужині вірно бережу
Родимий а давний звичай,
І волю пташечці даю,
«Коли настав чудовий май».

І легше стало на душі,
На Бога годі нарікати,
Яж міг на світлі хоть одній
Істоті волю дарувати.

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впреосв. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариатам** всіх трьох епархій, обезпечає будинки, уряджене домашнє, скот, господарські знаряди, збіжжє в зерні і соломі, сіно в стогох і будинках **протів шкід огневих.**

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вносьть:

Фонд резервовий	245.814	кор.	52	сот.	
Резерва премій	148.480	„	—	„	486.145
„ спеціальна	1.684	„	80	„	92
Фонд основний	72.000	„	—	„	
„ емеритальний	18.166	„	60	„	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпробовочно. До кінця 1899 року вносили виплачені шкоди 1.669.565 кор. 38 сот. Поліси «Дністра» приймає **Банк краєвий і Каса ощадности** у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Терребовлі і Заліщиках при **позичках гіпотечних.**

На жите можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористніші услівя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускїм язичі. **Зголошена** о уділенє агенцій в окрестностях, де нема близько агентів «Дністра», **приймає ся.** «Дністеръ» виплатив агентам по конець 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (Дім «Просьвіти»).

Товариство взаїмного кредиту
„ДНІСТЕРЪ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
(Дім «Просьвіти»).

уділяє позички за оплатою $5\frac{1}{2}\%$ і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященники, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити еще полісу житєву; обезпечитись можна через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згадає Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4% .

Уділ членський вносьть 50 кор., вписове 2 кор.

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ».

Інформації уділяє Дирекція листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Дністеръ».

Артистичне заведеє ритовниче малярства шильдів. відливання, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч антики Вн. Миколаяша).

Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохіяльних. Шильди мальовані на шклі, дереві, блясі та полотні. Всілякі лякерования, позолочування хрестів. Таблиці і шильди лянї з ріжних металів, таблиці надгробні і назви улиць, числа на доми.

ґравури на металю та дорогих камінях, печатки, штанци, відзнаки, букви, монограми, герби і ґузики до упряжи та ліберні. Марки печаткові, бляшки шпунт. для броварів. Нумератори і стемплі на датум. Обцяги до пльомб, шаблони. Краска до печаток та хемічна краска до білизни.

Цінники даром і франко.

Всїлякі
КУПОНИ

ВІЛЬСОВАНІ

ЦІННІ ПАПЕРІ

виплачує без потручення
провізії або коптів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.